

SZABOLCS

(Telefonsz. az Interurbán hálózatban: 132.)

POLITIKAI LAP.

(Telefonszám a városi forgalomban: 132.)

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 8 korona. Egyes szám 16 fillér.
Megjelenik hetenkint egyszer, szombaton.

Szerkesztőség: IV. ker., Vasuti-ut 17.

Kiadóhivatal: Iskola-utca 3.

Lapunk a bel- és külföld minden nagyobb városában képviselve van

A főispán lemondott.

Váratlanul jött, érzékenyen talált, azon sajnálatos körülmény, hogy gróf Vay Gábor, főispán, lemondott.

Ez a hír gyorsan terjedt el egész vármegyénkben s minden komoly, a közügyek iránt érdeklődő férfi ajkára tolt a: *miért szó?*

A feltett, kérdőszóra könnyű a felelet. Gróf Vay Gábor ugyanis nem volt idegenből ideplántált, olyan főispán, aki méltóságért vagy javadalomért foglalja el a főispáni bizalmi állást. A volt főispán, megyénk szülötte és birtokosa, mint ilyen szíven viseli megyéjének minden igazságos érdekét. Itt a bökkenő, mert a kormány bizalmasa, csak a kormány eszköze, kényesebb meghagyásainak végrehajtója lehet.

Gróf Vay Gábor tudta, mivel tartozik a kormánynak, de percig sem tévesztette szem elől, hogy megyénknek gyermeke, nagynevű elődeinek méltó unokája. Ilyen viszonyok mellett, nem csoda, ha a nyílt, alkudozást nem ismerő főispán, inkább elhagyja bizalmi állását, mint meggyőződése ellenére, megyénk rovására csak egyetlen lépést is tegyen.

Ez a tény. Ez a cselekedett méltó egy önérzetes Vaysarjhoz, aki előtt

többet ér lelkiismeretének nyugalma, megyéjének őszinte, osztatlan tisztelete, megérdemelt elismerése, mint a kormánykegy, a kegyelmes urak parolája. Reánk nézve veszteség a főispán távozása, de eme lépése után, eme tettéért az eddiginél is jobban tiszteljük.

Igen, veszteség, az ő távozása, mert a közügy terén mindenütt serénykedni láttuk, ahol nemzetének, megyéjének használni tudott. Közügy, emberbaráti intézmények, jótékonyosság áldásos munkájának sikere, szoros kapcsolatban áll tevékenységével.

Mi különben nem tartjuk a gróf Vay távozását olyan veszteségnek, mint némelyek képzelik. A volt főispán leveti a bizalmi állással járó nyügöt és szabadon szenteli tevékenységét a közjónak. Ez annál nagyobb jótétemény lesz, mert napjainkban vajmi keves azoknak száma, akik magáért a jóért cselekszenek jól. Gróf Vay ezt annál inkább gyakorolhatja, mert volt alkalma tapasztalatot szerezni, mert birtokában vannak ama kellékek, melyek lehetővé teszik a közjó jegyében megkezdett, áldásos munka folytatását.

Ez annál biztosabbra vehető, mert a gróf Vay családi körülményei is oly kedvezők, hogy egy jóságos hitvesi szív

sugallata, szövétnekként jár a férfiakarat előtt, ha arról van szó, hogy az ember szeretet gyakorlása, legelső uri kötelesség.

Nem lehet tagadni, hogy a társadalomnak írott törvényre, a törvény végrehajtására is szüksége van; de az sem vonható kétségbe, hogy a társadalmi jótékony intézetek törvénye, a jótékony-ságért hevülő szívben fogamzik. Jótékony-ság gyakorlása, humanizmus nélkül tetszalott a társadalom. Ez a társadalom nyer sokat, ha a gróf Vay jósága nem oszlik megő és a hivatalos elfogultság között.

Nélkülözzük gróf Vayt a hivatalos helyiségben, a gyűlések termében s aggodalommal kérhetjük: lesz-e méltó utóda? Igen, nélkülözzük ott, ahol s-ök irányítják a hivatalos tevékenységet; de egészen a miénk, a társadalomé lesz ott, ahol jól kell a hazáért, megyénkért, a szűkölködőkért cselekedni. Olyan csere ez, mely ránk is, a volt főispánra is sokkal előnyösebb, mint bármily kegyelmesnek látszó elismerő mosoly.

A főispán távozik tehát bizalmi állásából, mert a kormány részéről akadályok gördítettek egy a megyénket közelről érdeklő ügy megoldása elé. A főispán megy, de gróf Vay Gábor marad. Marad azon társadalmi téren, ahol

T A R C A.

Vársz-e?

Mikor virágot hajt a róssa,
Madár siet találkosóra —
Keszéd összetéve öledben
Vársz-e, mondd, engem?

Mikor levél pereg a fáról,
Leszáll a földre sűrű fátyol —
Csillogó könnyel szemében
Vársz-e, mondd, engem?

Asmadai.

Mese.

— Költemény prózában. —

Irtá: Evva István.

I.

Hajtsd ide fürtös fejecskéd,
akarom! én a
hivályod vagyok! — Igy! . . .

Most megkoszorújom
fürteidet.
Királynöm vagy a mese
országában.

II.

Alom és mese valóvá,
igazzá lett. A nászkisérét
a csillagok között:
holdsugaron haladt.
Királyi pompa, fehér fátyol
ölelte át az egész világot.
Apró angyalok karának halk,
bűvös zenéje szíveink verésében
visszhangra kelt.
A tied azt dobogta: az engém
vagy; az engém azt zakatolta:
örökre!

III.

Aztán mégis elszakadtunk . . .
Elmentél! Őszi levelek hullásának
sóhaja siratta
az idegenbe vésző lépteidet.
De a szó „örökre” vitt utánad
ellenállhatatlan erővel, forró
szerelemmel, hogy védjelek,
bátorítsalak, biztassalak,
erősítslek a végtelen küzdelemben,

te édes, fehér
chrysanthemum virágom, a
fekete-gyásos október
fehér synboluma!

IV.

Intermezzó.

Ast mondd: elmentem!
Ígas, — eltávostam, de a
lelkem százezrosan nálad
maradt, hogg örösi, megörizni
tudjon abban a
fehér álomországban, amelynek
legszebb álma akkor
valósult meg, amikor előssör
borult egybe remegő lényünk
egy lázas, édes éjszakán. —
A sejtelmek tessik az időt
örökeletűvé és az emlékezés!

V.

Finálé.

S ma?! A sejtelmek valóvá
váltak, bár — új vagy mégis —
kivánatos — mindig — örökre
az maradsz. —
S ma midőn birlak — erősebben
fonja át a lelkem a tiedet,

Eisler Károly divatáruházában Nyiregyházán

rendkívüli nagy választékban érkeztek meg az újdonságok ugymint:

kalapok, cipők, nyakkendők, kocsitakarók, vállkendők, harisnyák,
fehérműiek, kézimunkák, ruhadiszek, parfümök stb. Telefon 114.

Lapunk kapható: Kiss T. Emma, Hirschler Mór és özv. Rottaridesz Istvánné tőzsdéjében. Mai számunk 8 oldalra terjed.

munkásságának fényes eredményeit láthatjuk. Marad a vármegyei életben, ahol szabadon érvényesítheti ismert jóakarátát, bő tapasztalatait. Ez a körülmény megnyugtató, midőn távozni látjuk azon főispánt, akinek munkássága elé biztos reménnyel néztünk!

Megyegyűlés.

Szabolcsvármegye törvényhatósága folyó hó 13-án tartotta meg őszi rendes közgyűlését a városháza dísztermében. Ezen a nevezetessé vált napon csaknem teljes számban jelentek meg a bizottsági tagok, amit az erős választási küzdelemnek tudunk be. Tíz óra tájon nemcsak a nagyterem volt tömve, hanem a szomszédos termek is megteltek amidőn gróf Vay Gábor főispán megjelent és váratlanul bejelentette, hogy lemondott állásáról. Az első pillanatban a meglepetés fogva tartotta az ajkakat, de csak azért, hogy annál erőteljesebben érvényesüljön a kitörő éljen és nem nyugszunk belekiáltás.

Ezen törvényhatóság minden tagját megdöbbentő és fájdalmasan érintő kijelentés után Kállay András szólalt fel.

Beszédében reá mutatott arra, hogy a vármegyei életben gyakran merülnek fel a mostaniakhoz hasonló nehézségek és ha azok régebbi keletűek akkor hosszabb időn át lehet jó, lehet rossz indulattal kezelni azokat, melyek hihetetlen nagyra nőnek ki magukat.

Főispán ur öméltósága kijelentette azt, hogy ő állásáról lemondott. Nem indokolta meg ugyan a lépését, de feltehető, hogy az a jelen választással is áll kapcsolatban.

A szónok kijelentette, hogy az ő működése alatt is fordult elő egy ehhez hasonló eset. Nem értett egyet a törvényhatóság állásfoglalásával de bár ma is meg van győződve eljárásának helyességéről, mert annak helyességét a bekövetkezett események teljesen igazolták, engedett a törvényhatóság akaratának.

Egy ily igazán nagyra felfújt választási actussal állunk szemben most is. Ne tulajdonítson annak főispán ur öméltósága a kelletnél nagyobb súlyt s különösen legyen arról meggyőződve, hogy annak éle legkevésbé sem irányul ellene.

Szabolcsvármegye a főispán működésével minden tekintetben meg van elégedve,

szerepet tisztelet, de mint vármegyénk szülötét, a testvériség is környezi igaz érdeme szerint.

Ne hagyja el tehát főispán ur öméltósága azt a széket a melyben ül, — ha esetleg nézet eltérés is merül fel — az egész vármegyénk osztatlan tisztelete és szeretete környezi.

Végül a főispán éltetésével végzi a szónok szavait.

Nagy és tüntető lelkesedéssel járult hozzá a közgyűlés az indítványhoz.

A főispánt láthatólag meghatotta a meleg ováció, mindazon által kijelentette, hogy elhatározását meg nem másíthatja lemondását már a kormánynak is bejelentette. Sokáig tanakodtak még a bizottsági tagok míg kialakult az a nézet, hogy a kormányt küldöttéig kéri fel a lemondás el nem fogadására.

A vármegye alispánjának a jelentését vita nélkül elfogadták, kimondták, hogy egy segédintézményei állás szervezését szükségesnek tartják. Ezek után folyóügyeket láttak el, majd áttértek a megüresedett állások betöltésére. A kijelölt választmányba Megyery Géza, Borbély Gáspár, Kállay András, Okolicsányi Lajos, Liptay Béla és gr. Pongrácz Jenő választott be, akik megejtették a jelölést.

A választás eredménye következő: Okolicsányi Dezső megválasztott főszolgabíróvá Kisvárdára, Mezössy László Kemecserre, Virányi Sándor a tiszai járásba és Simák János Nyirbátorba. I. osztályu szolgabíró lett Evva István, Okolicsányi Zoltán és Nozdroviczky László. II. osztályu pedig Dobos László, Tóth Béla, Elek Pál és dr. Deme Andor.

Alispáni jelentés vármegyénk állapotáról.

II.

A 7-ik rovat a kivándorlásról szól és örvendetesen konstalálja, hogy a f. év első felében 421-en vándoroltak ki, addig a múlt év hasonló időszakában 2752-en. A visszavándoroltak száma 1051-et tesz ki. A múlt év II. felében 1365-en jöttek vissza. A kimutatást nem tartjuk a magyar iparszemponjtából elég részletesnek. (Arról van ugyanis szó, hogy az egyik részen azért panaszkodunk, hogy a gyár ipart nem honosíthatjuk meg, mert nincs hozzá való munkás, másol-

dalon pedig rá kényszerítjük a visszavándoroltakat a földmunkához való visszatéréshez. Az amerikai válság készanyagot adott a gyár-iparnak. A tőkepenzéseknel is meg van a hajlandóság a gyárak alapítására ország-szerte. De a megtértek nagy értékét sem a kormány, sem a Védőegyesület nem ismerte még fel. Kérjük tehát az alispánt, tegyen indítványt a miniszteriumnak, hogy a visszavándoroltak legutóbbi foglalkozását vétesse nyilvántartásba, publikáltassa, hogy az egyes szakmákból hány emberrel rendelkezik, majd meglátja, hogy igen is lesz magyar ipar.

Addig is, míg a hivatalos foromokon át megy a kérdés, kérjük az alispánt saját hatáskörében írassa össze a megyénkterületén lévőket. Nem nehéz a kivétel, mert minden község nyilvántartja a vissza érkezetteit. A kimutatást bocsássa a védőegyesület és az gyáriparosok országos szövetségének rendelkezésére. Ez által a még kint levők is buzdítást nyernek a visszatérésre és nem csak a fejlettebb igényű gyári munkások hagynak fel képességüknek megfelelő munkához és jövedelemhez jutva a szocialista jelszavak hirdetésével, hanem az ipar is fellendül, a készíttéssel járó haszon a hazai tőkét növeli, az ipartelepek fokozottabb teher viselése az általános adózásra lesz jótékony hatással.

A VIII-ik rovat az adózási viszonyokkal foglalkozik és igazolja az új adóalanyok létesítésének szükségességét, amidőn a szokatlanul nagy hátralékokkal beszámol. 1908. jan.—aug. hónapokban 232045 kor. 69 fill. egyenes adóval, 10353 kor. 79 fill. hadmentességi díjjal és 777953 kor. 87 fill. közvetett adóval folyt be kevesebb, mint a múlt év hasonló időszakában. (Tévednek azonban azok akik a nagy szegénységnek tudják be egyedül, hogy olyan kevés adó folyt be. Az új végrehajtási novellában adott kedvezményre spekuláltak sokan, s most, hogy életbe léptették azt az adózás terén is, egyre-másra szedik fel a végrehajtók a nemleges záloglási jegyzőkönyveket. Ennek természetesen a nagyobb adózók adják majd meg az árát, mert az állam és a községek kiadása nem csökkent és így aránylag nagyobb terhet kell majd elviselniök.)

A mezőgazdaság rovatánál kiterjeszkedik arra, hogy szárazságban majd csapadékban volt részünk, de a nyíri talaj mindketőt elég jól bírta és jó közép termést ígér. (Szívesen láttuk volna e helyen, ha a belterjes gazdálkodást összehasonlította volna a

mint bármikor. — Sejtelmek töltik meg a lelket ma is, de es elhal egy hangulatban . . . Tudod mit jelent es: „Hervadása lilium hullás volt”? Még egyet: Az én királyom a más király! Lehullott v chrysanthenum fehér, bánatos virága . . . Öss van!

Elmult egy esztendő . . .

— Elmondotta dr. Silberfeld Jakab, 1908. szeptember 26-án Aranyosmaróton. —

„Hullatja levelét az idő vén fája.” Egy esztendő pergett alá ismét az örökkévalóság homokóráján és a lét végtelenségének egy parányi mértéke ma ismételen betelt fölöttünk. Áhitatos lélek reménysége, de a jövődőség fátyolos arcába tekintő nyugtalan érzelem is ver most hullámot bensőnkben, a midőn az elvihartzott évtől búcsúzva szorongó hangulatban köszöntjük a megújuló esztendőnek pirkadó hajnalát. Vannak időpontok e földi vándorlás arasznyi terjedelme alatt, melyekben, úgy hisszük, közelebb állunk az események lelkéhez és szabadon intézhettünk

egy kérdést a sorsunkat intező felső hatalomhoz jövendőnkre vonatkozóan. — De hasztalan! Hiába kutatjuk, eredménytelenül fűrkészi epekedő kebelünk a sejtelmesen borongó homályban az eljövendő dolgokat. Hiu fáradság volna azt puhatolni, hogy vajjon mit hoz az új esztendő. — Egyet azonban bizonyosan tudunk: azt, hogy mit vitt el a múlt. Magával ragadta meg nem valósult reményeinket, elvitte álmainkat és elrabolta fellengző ábrándjainkat. A temető népesebb lett és a templom üresebb. Körülnézünk és bánatosan konstalálhatjuk, hogy többen hiányzanak közülünk, akik már egy jobb hazába költöztek tőlünk. Az elmulás fagyos lehelete csapja meg arcomat, mert arra gondolok, hogy a következő év e világon talál-e még engemet. Ó e mai nap önmagunkba szállást parancsol, bünbánatot hirdet, elmélkedésre készlet és megtérést ir elő. Mit kesergünk, mit szólhatunk, mit beszélhetünk és mivel igazolhatjuk magunkat? Vizsgáljuk meg utjainkat tüzetesen és aztán térjünk meg az Örökkévalóhoz. Vagyis gondolkozzunk arról, hogy miben rejlik az igazi bünbánat, a valódi megtérés.

Egy kép ragadja meg figyelmemet. Egy vadul rohanó folyam partjánál egy férfi áll. Mellette kincsek hevernek. Át akar kelni

a tulsó partra. De nem lát sehohsem hidat, amelyen átmehetne, sehoh egy esónak, mely őt átszállítaná. Türelmetlenségében örült ideája támad. Bedobálja mind a kincseit a vízbe abban a hiszemben, hogy ezzel majd képes lesz megállítani a száguldó elemnek folyását. De hasztalan, csak tovább zúg a folyónak tovasiető árja. A tömérdek drágaság már mind behullott és a szerencsétlen embernek már csak egy utolsó pénzdarabja maradt meg. Kétségbeesetten futkos fel s alá, tépi a haját s jajveszékél, amidőn ime egyszerre csak halkán, lágyan szétválnak a habok, titokzatosan kiemelkedik belőlük egy esónakosnak az alakja, aki sajkáján a megmaradt utolsó pénzdarabért átszállítja őt a tulsó partra.

Ezen misztikus elbeszélés, ha lerántjuk annak rejtelmes burkát, élénken fogja majd illusztrálni a vallás örök igazságát és ünneppünk jelentőségét.

Ugyanis mindnyájan, akiket e föld hord és egével betakar, keressük a boldogulást, tudatosan avagy tudatlanul, de minden eslekvéseinknek rugója, tevékenységeinknek indító oka sorsunknak jobbra fordulása. És e törekvések nyomán fegyvereket esorító küzdelemnek színhelyévé varázsolódik a világ. Ebben csak az az elszomorító, hogy csak le-

Telefonszám 129.

Legjobb bevásárlási forrás

Telefonszám 129.

KOHN IGNÁCZ női-, férfidivat és rövidáru üzlete

Nyiregyházán, Városház-palota.

Szörme boák és muffok óriási választékban kaphatók.

szabolcsi viszonyokkal. Kiterjeszkedett volna a szőlőtermelés, műtrágyázás, gőzekével való művelés, a bolgár kertészek által meghonosított öntöző csatornák által elért termés föbbletre, annak értékesítési föbb módozataira. Szabolcs megye ugyanis első sorban mezőgazdasággal foglalkozik, melynek ok-szerű fejlesztése elsőrangú kötelesség. Hisz-szük, hogy az éves jelentésben erre is ki fog terjeszkedni tevékeny alispánunk).

Az alapoknál megtudjuk, hogy 35 féle van megyei kezelés alatt. Olyan kis összegeket is kezelnek, melyeknek könyvelgetési költségét nem fedezi az általa hozott kamat. Láttunk a kimutatásban 1 kor. 50 filléres „betét”-et is. (Nagyon felférne ezen a téren is az egyszerűsítés és az egy célt szolgáló alapok összevonása.)

A községi hitelszövetkezetekkel foglalkozik ezután. 44 községben 11097 taggal, 1,157,088 kor. alaptőkével bírnak ezek, melyek váltóra 1,270,706 koronát, kötvényre 2,191,750 koronát, jelzálogra 9347 koronát, földre 729,886 korona kölcsönt folyósítottak. (Kár, hogy a bankok kimutatását nem hozza, mert e nélkül hiányzik az összehasonlíthatóság. A pénzügyintézetek kétségtelenül nagy tényezők a megyék életében, melyekkel igenis számot kell vetni.)

A múzeumi tárgyak örvendetes gyarapodásáról számol be záradékul. Olyan sok szép leletet sorol fel, hogy az embereknek kedve volna azokat megnézni, ha erre alkalmat adnának.

Az iskolai fiu kézimunka tanításról.

Az emberiség cselekvő képessége úgy a szellemi mint az ipari (technikai) téren oly rohamos fejlődésnek indult s a gyermek nevelésnél oly aktuálissá vált, hogy azt nekünk — kik a korról haladni s nem maradni akarunk — szívesen felkarolnunk s már az iskolákban is ápolnunk kell. Az iskola célja manapság már nem lehet az a mi régen volt, hanem szükségszerűleg a gyakorlati életre, nevelő intézetnek is kell lennie; mert jelen viszonyok közt az elvont tudományokkal bármily nagy mennyiségben rendelkező egyén a gyakorlat emberével szem-

győzöttek maradnak a csatatéren győztesek nélkül, csak sebek borítják a küzdő felek mindegyikét. A küzdelem hevében a sebek nem is fáznak annyira, de ha szünetel a harc, annál élesebben lép fel a kínos fájdalom gyötrő érzelme és sürgősen kiált orvosért, hathatós segítségért. Avagy aki jólétben és vagyonban bővelkedik, ha kincsét másoknak szándékos tönkretétele árán szerezte, vajjon boldognak és győztesnek nevezhető-e, nem mardossák-e az önvád kigyói a eszöndes pillanatokban? A világtörténelemnek egy híres alakja, aki alattvalóinak ezreit végeztette ki, úgy nyilatkozott, hogy minden vagyonát, egész hatalmát és dicsőségét odaadná a tiszta lelkiismeret nyugalmának egyetlenegy boldog pereéért. Kell-e vajjon bővebben fejtegetnem, hogy a földi nagyság milyen semmisséggé törpül, mennyire szétfoszlik mint a pára, mint a lehelet, ha az igazság napja süt rá. Nem érezzük-e az eszmék között az ürt? Az élet mellett ott van a halál, a boldogságnál a lehangolás, a fénynél árnyék, kétség és remény. Vizsgáljuk csak utjainkat e mai napon, vajjon helyesek voltak-e azok és nem tapadt hozzájuk a bűnnek tisztátalansága, mert csak önmagunknak megismerése vezethet minket vissza az Örökkévalóhoz, a minden boldogság kútjéhez, akinek színe elé akarunk járulni és akinek ajtaján kopogtatunk most kegyelemért. Van-e aki most érdemeivel ékesítve, az erények fényes köntösében jelenhetne meg itten?

(Folyt. köv.)

ben háttérbe szorul; — az élet porondján nem veheti fel a harcot. — Az egyoldalú képzésnek mindig keservesen adják meg az árát. Nagynevű kultuszminiszterünk is felismerte a kor hívó szavát s elrendelte a még 1905-ben kiadott Tanterv s Utasításban, hogy már a népiskolában heti 2—2 órában tanítassék ez. Mi és milyen terjedelemben, erre nézve bővebb felvilágosítást ad az említett mű, — de talán nem lesz érdektelen, ha azon motívumokat ismertetem, melyek őt s a külföldi paedagogusokat készítették arra, hogy a kézimunka oktatást a fiuk részére is követeljék, illetve a kézimunka tanítást a fiu iskolákban is megalapítsák.

Már Arisztotelesz az eszköz eszközeinek nevezi a kezét, a mi tényleg úgy is van, mert ez az embernek születésétől adományozott eszköze a mesterséges eszközöknek előképe és az eszközök készítésének is eszköze. Az ősember kőkalapácsa és a gőzkalapács hasonló az ökölhöz, Csekély átalakítással a fejsze és bárd is ugyanaz. A fűrész, véső, kés, fogó és furó szintén az emberi test formájának köszönhetik létüket, ezeknek az elkészítése, felhasználása képezte első sorban az ősember művelődésének alapját. — Az anyag, miből lettek ezek előállítva természetesen növelte az eszközök felhasználásának értékét. Ennek fejlődéséről biztos felvilágítást nyújt nekünk a történelem, mint következtet a kőkorszak után a bronz, majd a vas s a modern technikában már a kemény acél. — Az anyagváltostatással többé-kevésbé finomodott maga az eszköz is, példának hozom fel az ősember őrlő készülékét s a mai gőzmalmot; pedig ezek az ember őrlő fogaitól veszik eredetüket.

Az eszközök javításával az emberiség művelődése is magasabb fokra jutott; de az eszközök faltalálásában s javításában nem csak egyedül az ész vette ki a maga részét, hanem a kéz ügyessége sem maradhatott el. A finomabb eszközzel csak ügyes kép képes bánni, a gép emberi kéz segítségével nélkül munkáját nem végezheti. A gép megfelelő ügyes munkás nélkül mit sem ér. Az eke szarvát igen ügyesen vezető ember még a szövőgyárban nem használható, mert az ő keze ilyen finom gépek kezelésére még alkalmatlan.

Minéi bonyolodottabb valamely gépnek a szerkezete annál képzetlenebbnek kell lennie az annál működő embernek, még pedig nem csak szellemileg, hanem mechanikailag is. — Hiába való lenne ha oda egy technikailag képzett egyén állana, nem igen boldogulna, szintugy nem ki a gép össze tételét nem ismerné, de ügyes volna, csak is oly egyén képes legnagyobb eredményt előmutatni, ki a szükséges theoria mellett a szükséges kéz ügyességgel is rendelkezik. A kéz munka képessége az agy képességével egyenes arányban kell hogy legyen. Az ujjak sokszor oly elvont munkálkodást kénytelenek végezni, hogy a különbözet milliméterekben sem fejezhető ki, s az ilyen pontos munka a szem megfelelő kiművelése és bizonyos intelligencia nélkül, tehát az agy magasabb ki-képzetése nélkül, lehetetlen.

(Folyt. köv.)

Pénteki levél.

„Női Élet”

Furcsán vagyok én a feminizmussal. Olyanformán, mint nagyon gyerekkoromban a civilizációval.

Akkor a kezembe került a Manyóka kalendáriumja. Három hónapos elemista voltam, s fiatal igy ahoz hogy végig olvassak egy öthasábos cikket. Csak a címetet betűzgettem, s a képek érdekelték. És volt egy teliképes cikk, „A civilizáció hatása a vadnépekre” címmel.

Igen nagyon csudálatos ábrák voltak abban. Háromfejű kutyák, divatlan kőkorszok,

szögletes testű, meredtszemű emberalakok, esorba tányérok, ormótlan székek, ismeretlen szerszámok, idegen, szoborított vadállatok. Most már tudnám, hogy ezek a vadnépek kezdetleges művészkedéseit ábrázolták, akkor azonban nem tudtam őket minnek tenni. Vadember nem lehet, hiszen van a Nádasybolt ajtóján egy vadember, de az olyan akár egy vályogvető cigány, csak éppen hogy aranykarika van az orrába huzva. Hát kisütöttem igy, hogy azok a háromfejű kutyák a miegyéb nyilván a — civilizáció.

S mikor már a Pesti Hirlap felbontásáért állottam óraszám a szobasarkot, akkor is átfutottam minden cikket, amiben előfordult egy „civilizáció” szó. Csunya dolog az szörnyen. Három bure feje van és formátlan, szögletes kutyatest. Én csak nem olvasom.

Ilyenformán voltam mostanság a feminizmussal is. Most se győzöm végig olvasni a forogatos Élet kalendáriumának-Feminizmus-című óriási cikkét, csak a kigunyolt ferdeségeit láttam meg, úgy, amilyen világításban a maradi világ kiáltói előállították. Akik nem látnak asszonyt az új idők asszonyaiban, akik pápaszemmel az orrán, kék harisnyákkal a lábán festik őket, mondván róluk, hogy azok nyakatekert gondolkozású, szögletes, divatlan, formátlan emberlányok, akik — oh szörnyű, de szörnyűségénél még ostobább fegyver — évszázados elmaradásuk következtében ostobábbak, semhogy egyenlők lehetnének szellemi tekintetben a férfakkal, akik levetkőzve magukról a nőies báj, a szerénységet, a jó-ságot, a visszavonulást, az áldott, és áldó, egyedül üdvözítő otthonülést, kiállanak forumra és szónokolnak, irnak, és újra szónokolnak és újra irnak, gyűléseznek, anketéznak. . . haszontalanul.

Ezekesserint a feminista asszony az utcán sétatálcával jár és szivarozik, pergamenszerű az arca, lapos dereka, széles a tenyere és csontosak a lábai, rendetlen a maga öltözete, és odahaza fésületlen gyerekeket, pókhálós szobákat hágy, nem törődik az ura ebédjével csak fut, testetlen álmok, hasznavehetetlen célok után,

Szabadosek szörnyen és kivetkőztek a tisztaságos erkölcsi felfogásból, mert magyarul mernek beszélni, és adott esetben pusztá kézzel belenyulni a darázsészekbe ott, ahol a — bizony visszavonhatatlanul elmúlt — idők férfikényre idomított gondolkozású asszonyai parancsszóra pirultak el és lesütötték a szemüket, miközben magukba tojtott kacagással . . . keresték ezt és éldelegtek benne.

Ohó, ezt már nem az antifeministák mondják. Ez már a valóság, amit közelebb-ről megnézve ezt a feminista lányokat, lát meg az ember. Hogy bizony azok egyáltalán nem csunya, nem szögletes testű, rendetlen, lompos öltözetű, asszonyiasságukat eldobott asszonyok és leányok. S éppen nem futnak álmok után, éppenséggel nem fellelőgős gondolkodásuak. S az a tenger torzkép, amit festenek róluk, semmiképpen sem eleven model után készül, hanem a rajzolókat ügyetlen, üres, és mindenkifelett egészségtelen fantáziájának eredménye.

Nyitott szemű, erős akaratu lányok ezek és asszonyok, akik nagyon is magukkal hozzák az asszony- és leányjellegét, a férfimunkában a kitartást, türelést, szerénységet, kisigényűséget s mindenféle munkakörben hasonlíthatatlanul nagyobb munkabírást és szorgalmat.

Az azonban én nem a feminizmusról akarom voltaképpen beszélni, csak a magyar feministák egyik mostanság testet öltő ter-
véről, az Alba Nevis szerkesztette lapról, a „Női Életről”.

Egy lapról, amit az asszonyok csinálnak. Asszonyok és lányok. Magyar asszonyok és magyar lányok, élükön a legkedvesebb magyar poétaleánnyal: Alba Nevis-sel. És soraikban a magyar asszony- és leány-írók legjobbjaival.

Asszonylap lesz az teljesen. Asszonyok és lányok írják. A saját uri izlésük szerint,

— Szörmeboák — Kézimunkák —
Blousok. Férfi és női fehérművek
nagy választékban érkeztek

S T E R N S Á N D O R
uri- és női divat, kézimunka üzletében Nyiregyházán,
000000 Pazonyi-utca 2. 000000

amelyik izlés valójában a magyar asszonyok összességének kifejezésre jutott gondolata lesz.

Gyönyörű a lap programja. Mindakettő. A nyomtatott is, amit éppen nyíregyházi asszonyok is megkaptak egynehányan. Amiben benne van minden, amit ez a lap majd fölkarolni akar. Az asszonyok mindenféle érdeke. Anyai, szellemi téren való teljes érvényesülésükért való igyekezet. Irodalom, politika, zene s a művészetnek valamennyi ága. Az asszonymunkának, az asszony parlagon heverő tenger munkaerejének kihasználása.

De talán még szebb, tömörebb, tartalmasabb az, amelyiket nékem magamnak írott meg Alba Nevis. Az mindössze két szó: hogy a „Női Élet” „tisztá” lap lesz és „magyar”.

Bátor két szó. Nagy erővel bírnak, akik programjukká tették. És gyönyörű gondolkozással. Hogy nekifognak egy új, az előítéletek tenger hálójától fenyegetett vállalatnak, tiszta magyarsággal. Nagy bizalom, a magyar irodalomban. S gyönyörű gondolkozás, a magyar közönséggel szemben. Hogy tiszta magyar lapot fognak adni magyar asszonyok kezébe... akkor, amikor a legcsitribb varróleány is francia léhaságokat olvas, — mert az divat. Mert az szokás. Mert az van.

Most hát lesz más is. Egy új lap, egy asszonyirta, asszonymunka írott lap, ami „tisztá” lesz és „magyar”.

És lesz. És ilyen lesz. Mert asszonyok akarják, és ilyennek akarják.

Valamelyik Tumunyaknak szörnyen fáj a tükör. Szegény. És nekem jön érte. Még szegényebb. Mert — eltekintve attól, hogy Tumunyakok mindenütt vannak, ahol három ember közül két igaz tudást lenyűgöz butaságával a harmadik. — Ha vélem akar pennát mérni, sziveskedjék legalább meg tanulni a magyar helyesírást.

Fehér angora

boát, muffot

meglepő szépen tisztít

Sabulya Mihály

kelmefestő-, vegyi-ruhatisztító- és plissirozó-intézete Nyíregyházán, Pazonyi-u. 13. Trinyi-szálló udvar.

HIREK.

A leányegylet színi előadása.

Ma és holnap este tartja meg a leányegylet fényesnek ígérkező estélyét. Hogy fényesnek ígérkező azt már bizonyítja azon körülmény, hogy már az estélyre a jegyek előjegyzésben elkelték. De nem is lehet csodálkozni, hisz ez a fiatal egyesület hány gyermeket táplál s megóvja őket a téli hidegtől: felöltözteti. Erről meggyőződhetett mindenki, ki csak egyszer is volt a népkonyhába, mely november 1-én újra megnyílik. Jól esik az ember szemének látni is azon sok éhes és fázó gyermeket, hogy mily étvágygyal költik el a jó meleg eledelüket és a leányegylet milyen féltő gonddal őrzi egészségüket, mert jó meleg ruhát is az ad nekik. Sőt már arra is volt eset, hogy az

életnek visszaadta azt, kit a mai kor pusztító betegsége a tuberkózis el akart attól rabolni. A mult esztendőben történt ez. Egy ilyen gyermeket gyógyítottak itten, de az orvos levegő változtatást ajánlott, gondolva, hogy pár hónappal még meghosszabbíthatja életét az elveszettnek hitt gyermeknek. Ekkor az elnökség pedig költséget és fáradságot nem kímélve, a gróf Széchenyi Lászlóné által ajándékozott gyermekmenhelyen elhelyezte és tényleg az életnek visszaadta és a társadalomnak megmentette. Egyéb más dokumentumra nincs szükség, pedig számosat feltudnánk hozni, hogy legalább némileg esetelven lenne a leányegylet működése. — Hát ki is ne lenne kíváncsi ezen humánus egyesület estélyére, pláne ha még olyan fényes a műsora, mint az alantírottak mutatják.

Műsor: „Dr. Gyógykúth Elvira.” Bohózat I felvonásban. Irta: Torday Grail Erzs. Személyek: Dr. Gyógykúth Elvira: Bozán Ilus. Szemesné, gazdasszony: Britz Erzs. Ebugati Ebfalvy Eulália: Sexty Lili. Hájasné: Kálnay Lenke. Leánya: Faragó Marcsa. Sanyarú Vendelné: Siposs Margit. Jutka: Menyhért Margit. Henceginé: Pintér Margit. Sorok Sári: Tessik Margit. Tévediné: Oláh Margit. Torkody Alma: Pelhrimovszky Sára.

Hófehérke, mese 9 képből. Személyek: Mese tündére Kovács Irénke. I. Király: legifj. gr. Pongrácz Jenő. I. Királyné: Lórenc Gitti. II. Királyné: Kelner Bözsi. Hófehérke: Liptay Duci. Aranyország hercege: Kiss Jolán. Hercegnők: Jony Mädy, Vertse Bözsi, Halász Bözsi, Szmolár Etelka. Lovagok: Oláh Gizi, Fekete Valli, Ebrey Jolán, Lavotha Emma. Vadász: Mikec Ödön. Apródok: Dörfler Géza, Groák Pisti, Jony Dondy, Dohnál Jenő. Kis tündérek: Siposs Bertuska, Lichtmann Irén, Burger Marcsa, Prok Annuska, Altmann Edítke, Glüek Micike, Törpék: Jony Sanyi, Wirtschaffter Zoli, Liphay Pisti, Prok László, Kricsfalusy Ferkó, Oltványi Zoli, Elek Józsi. Piros gombák: Barta Bertus, Dohnál Nánó, Eckerdt Bözsi, Prok Jucika, Szmrecsányi Márta, Szrecsányi Kató, Tahy Jucika. János bogárkák: Csengery. Pannika, Füzesséry Bözsi, Molnár Márta, Molnár Duci. A virágok nemtője: Egert Rózsika. Virágok: Bakos Ella, Domokos Nesszi, Ditrich Kitty, Liptay Cipi. Az álom: Oláh Margit. Erdei tündérek: Gr. Hoyos Kamilla, Flegmann Anna, Gászner Boriska, Tarnócy Ilke, Mihályi Bözsi, Kricsfalusy Márta, Dusnitz Frida, Schwartz R. Udvari táncosnők: Balczár Irma, Garay Mariska Flegmann Ilonk. Symphonia: vezeti Eckert Irénke, Klein Margit, Mandl Mimi, Ungár Ilus, Stoller Ica, Csengery Irénke, Kemény Marcsa, Kricsfalusi Mimi, Garay Etuka, Friedmann Bözsi, Sándor Margit, Kerekes Nelli, Lenhorn Blanka, Velencei Jolán.

Jegyek válthatók nappal Jakobovits Fanny kisasszonyánál, este pedig a pénztárnál. Helyárak: Páholy 12 kor. Földszinti orchester ülönely 2 kor. 40 fill. Erkély I. és II. sorban 2 kor., többi sor 1 kor. 20 fill. Földszinti állóhely 2 korona. Erkély állóhely 60 fillér. Karzat 50 fillér.

Kezdete este félnyolc órakor.

Képviselői közgyűlés volt tegnap a városnál, melyen elhatározták, hogy a nyíregyháza—hajdunánási vasut segélyezését függőben tartják addig míg a megye kikerekítésének ügye el nem dől. A szabolcsmegyei gazdasági egyesület 1910. évi kiállítását 5000 koronával segélyezik pénzben vagy faárukban. Ezen kívül átengedték neki a major-kertet a szomszédos erdőrészllettel. A Füredi testvérek zeneiskolája 300, a Virányi Rózsai pedig 100 kor. segélyt kap. A kolera elleni védekezés céljából egy fertőtlenítő gőzkazán, 2 formaldehyd, szoba fertőtlenítő, egy üstöt rendeltek meg 3000 kor. értékben. Kovách Elek lemondásával megüresedett iskolaszéki helyre Nagy Elekét választották meg. Moldván Lajos özvegyének 30 kor.

havi nyugdíjat adtak. Ezenkívül kisebb fontosságú ügyeket láttak el.

Egy szolgabíró fogadtatása. Mándokról írják, hogy az oda szolgabíróvá megválasztott Tóth Bélát tegnap a vasutnál ünnepélyesen fogadták, este pedig a kaszinóban banket volt tiszteletére.

Áthelyezés. A kereskedelemügyi miniszter Vajay Endre főmérnököt Budapestre áthelyezte a nyíregyháziállami építészeti hivatal vezetésével pedig Pöppel Gyulát bizta meg.

A magyarországi pénzügyintézetek orsz. szövetsége kimutatást tett közzé, az ujabban alakult pénzügyintézetekről s azok között olvastuk a Nyiracsádi pénzügyintézetet százezer korona alaptökével.

Egy rendkívüli orvosi eredmény képezi most a pestmegyei Bia község lakosságának sensatióját. Molnár Imre odvaló 25 éves legény 9 év előtt Lupusba megbetegedett és azóta megszokás nélkül kezelte magát orvosilag. A szt. István, Szt. Rókus, a zsidó kórház bőrgyógyászati osztályain finsen, Röntgen, izzó — vas stb. minden modern gyógymód szerint lett kezelve, majd két egyetemi tanár kezelte huzamosabb időn át. Ezen kezelés alatt a betegség azonban folyton pusztított. Elvesztette fél orrát, egyik szemöldökét, fülkagylójának felét, arcát meg sebek éktelenítették el és két év óta egyik lábát annyira megtámadta a betegség, hogy egy év előtt a láb amputálását akarták utolsó mentésnek alkalmazni. Több Lupus beteg tanácsára három hónap előtt Dr. Kovács Izsó fővárosi orvos kezelésében lépett. Dr. Kovács (V. Vácikörut 18. I-em.) csakis a vér vegyi tisztításával rövid három hónap alatt a beteget annyira rendben hozta hogy arca begyógyult és beteg lábán újra bot nélkül tud járni és dolgozni. Valóban bámulatos az eredmény és még csodálatosabb ezen kezelés egyszerűsége! Mint megbízható forrásból tudjuk Dr. Kovács az utolsó 5 év alatt ily módon közel 20 súlyos Lupus beteget gyógyított ki, a kikenél visszaesés nem lépett fel.

A leányegylet. Mint a vezetőségtől értesítve lettünk, a leányegylet szerdán 21-én d. u. ismét megtartja előadását, leszállított helyárak mellett. Jegyek már válthatók Jakobovits Fanni k. a. dohánytözsdejében.

A Nyirbátori Iparos és Kereskedő-Ifjuság f. évi október hó 11-én tartotta meg a Takács szállodában jól sikerült szüreti mulatságát, mely alkalommal a következő felülfizetések történtek: Mandel Dezső, Hähnel Ferencz, Kende Sándor 7—7 koronát, Miholecz N. és Halász Antal 2—2 koronát, Pallér Mihály, ifj. Hähnel Ferencz, Simay Ferencz, Várady Béla, Gajdos N. ifj. Sztruhár István és Lőrincz Gyula 1-40—1-40 koronát, Szabó József, Gyenge István, Bertók Kálmán, Halmavánszky József, Bakonyi István, Murozko Ferencz, Kocsánci Elek, Weisz Emil, Mandel Béla, Füzési Gyula, Pető Ernő, Pető Sándor, Vadász Sándor, Kacsari József, Jancsár József, Nemes Béla, Kerpiák László és Reszler László 1—1 koronát, Cseri Pál, Reszler Antal, Szücs Balázs, X—J., Breszlauer Dezső, Dombrovsky Leo, Keszler Mór, Birta Sándor, Tóth József, Kovács Gábor, Szabó István, Vass Ferenc, Fehér Gyula, Csizmadia Józsefné, Vizás Albertné, Verner Adolf, Fodor Menyhért, Grósz Farkas, Grosz Béla, Németh Pál, Mandel N., Kálmán János, Berger Menyhért, Harcsa József, Szolovetz Manó, Krausz Samuel, Ladonik János, Lipták Ferenc, Bács István, Frusch Andor, Fischer Hermann, Moskovits Ferenc és Harauz József 40—40 fillért, Kohanyecz József 30 fillért. Összesen 67 kor, 30 fillért, a fenti összeget a tisztajövdelemmel együtt 80 kor. 30 fill. összegben a nyirbátori szegény gyermekek felruházására letétbe helyezték. A fentnevezett urak fogadják nemes cselekedetükért ez uton hálás köszönetünket. A rendezőség nevében: Erdelyi Jenő elnök, Madgyessi József jegyző, Kirchner Lajos pénztárnok.

Sirolin

„Ez az élelmezés és a tisztaság, megzabolás a köhögést, válódékokat, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, szárazköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utazásokat is kímélnek, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszertárban. — Ár üvegenként 4.— korona.

Gyűlés. A Nyírvízszabályozó társulat f. hó 21-én délelőtt gyűlést fog tartani.

Lóverseny. Folyó hó 18-án tartja meg a kisvárdai gazdakör szokásos lóversenyét, melyre a nevezések igen szép számban történnek.

Az új vasútiállomás építésére kiírta a Máv. igazgatósága a pályázatot. Határidőül okt. 24-e állapított meg. A folyó évben azonban a fák kiirtásán, kerítések kiszedésén kívül más munkálatok nem fognak teljesíteni.

Uj név. Herskovits Márton helybeli vendéglős nevét Halmosra magyarosította.

A féláru vasuti jegy váltásához szükséges igazolványok megújítása f. hó 15-én kezdődött.

Öngyilkosság. Bálint Antal szabolcsi kisgazda Amerikából hazajöve a régi gazdálkodáshoz fogott. Munkája azonban nem járt kellő sikerrel e miatt felvágta ereit és most a kórházban ápolják.

A szabolcsmegyei függetlenségi párt f. hó 13-án gyűlést tartott a Korona szállóban amidőn Szikszay Pál, Papp Zoltán, Vay Gábor gr., Kállay Tamás, Kovács István, Somogyi Gyula és ifj. Kállay András hozzá szólása után alelnökké Hrabovszky Guidót és Mezőssy Gusztávot választotta meg. Az elnökválasztást elnapolták.

Meglötte magát. Hibján Sándor nyiregyházi bérkocsi tulajdonos gyógyíthatatlan betegsége miatt agyonlötte magát.

A nyiregyházi termény- és áruraktár f. hó 31-én d. u. 4 órakor rendkívüli gyűlést tart.

A boritaladó eltörlése érdekében indított országos mozgalom városunkban is pártolókra talált. A pálinka romboló hatása ellen nem a szeszadó emelésével, hanem a kevésbé kártékony ital fogyasztásának megkönnyítésével lehet küzdeni. Az elengedés iránti kérvényt kb. 500-an írták alá városunkban.

Elragadott lovak. Debroszky Pál itteni gazdálkodó lovai elragadtak. A gazda olyan szerencsétlenül esett le szekereéről, hogy most a halállal vívódik.

Tüzek. Szombat este az erdősoron levő és Tornay István tulajdonát képező ház kigyulladt és leégett. Szerdára viradólagnak pedig a Hajdu Andrásné dohányutcai háza lett a tűz áldozatává. Az utóbbi tűznél az egész utcán egy köz és egy magán kut volt. A kellő fogattal nem rendelkező tűzoltók alig tudtak a veszedelemnek gátat vetni.

A feleő-szabolcsi ref. egyházmegye tanítótestülete 1908-ik évi rendes közgyűlését f. év október 28-án Nyiregyházán a városháza nagytermében 1/2 10 órakor tartja, mely a tagokat az alapszabály 1. §., d. pont és 17. §. értelmében, a tanügybarátokat és érdeklődőket tiszteletteljes szeretettel hívjuk meg. A gyűlés tárgyai lesznek: 1. Elnöki megnyitó. 2. Értekezés: Szabó Lajos úr értekezik a következő kérdéssel: Van-e szükség az elemi népiskolában a nyelvtani szabályok tanítására? 3. A múlt gyűlés jegyzőkönyvének felolvasás és hitelesítése. 4. Elnöki jelentések: a) a választmány üléseinek határozatairól; b) elnöki végzett ügyekről, melyek közgyűlési megerősítésre várnak. 5. Az alapszabály 23. és 24. §§-ai alapján a jövő évi köz költség megállapítása és a pénztár számadásának bemutatása. 6. Tekintettel az új alapszabályok életbe léptetésére, a tisztviselői kar a 21-ik §-ra való tekintettel állásáról lemond. 7. Az alapszabály 18. §-a alapján indítványok tárgyalása. Kelt Nagybakán, 1908. október 8-án. Lengyel József főjegyző. László Gyula elnök.

A közutak tisztatlansága elleni felszólalásunknak meg van a látszatja. E héten megkezdtek a város 61 közútjának a megvizs-

gálását, amely nem csak a víz tisztaságára, hanem a szivattyúk jókarban tartására is kiterjed.

Mikor sok a bor. Az Orosi-szőlőben történt meg a héten, hogy 2 hordóból valaki kiborította a bort és a szerinte sokkal értékesebb hordókat lopta el. A királytelki szőlőben csupokba, tekenőkbe van a must és 2 krajcárért adják (ha ingyen nem kérik) literenként az utonjáróknak. A termés nagy része ma is tőkén van s esetleg ott is vész, mert nincs hordó még a kádároknak sem.

Műhely és üzlet. Ez a címe a dr. Rác Lajos debreceni keresk. kamarai s. titkár által megindított szaklapnak. Ajánlását feleslegesnek tartjuk, mert házagpótlósága nyilvánvaló, hanem e helyett jelezzük, hogy az évente 6 koronába kerülő lapból a szerkesztő szívesen küld mutatványszámot.

Bérbeadás. Tornospálca vadászati jogát október 24-én adják bérbe.

Eltűnt. Kulcsár Lajos kislétai gazdálkodó nyomtalanul eltűnt.

Felakasztotta magát. Özv. Nagy Andrásné nem azok közé az asszonyok közé tartozott, akik hamar felejtenek. Pár hónappal ezelőtt halt meg a férje s azóta buskomorságba esett és kedden felakasztotta magát.

Árverés. A megyeház lebontott tetőzetéből eredő faanyagokat okt. 24-én árvereli el az államépítészeti hivatal.

A legtöbb adót fizetők névjegyzéke a vármegyei főjegyzőnél okt. 23-ig megtekinthető.

A nagyállói dohány beváltó hivatali javítási munkálataira nov. 3-ig lehet pályázni a dohány jövedéki központi igazgatóságnál.

Közszállítások a debreczeni kereskedelmi és iparkamaránál. Zab és kenyér szállításra irt pályázatot a szigeti, szatmári és nyiregyházi ezredek részére a cs. és kir. 6-ik hadtest. Versenytárgyalás Nyiregyházán október 19-én — Rongyeladást óhajtott biztosítani a kassai 6-ik hadtest. Tárgyalás november 3-án. — Vendéglő bérbeadás. A losonci és egri csapatkórházi élelmezésére október 19-én Kassán versenytárgyalást tart a cs. és kir. 6-ik hadtest. E közszállításokra nézve bővebb felvilágosítás a debreczeni kereskedelmi és iparkamaránál szerezhető.

„Női Élet” című, új magyar képes hetilap első számú legközelebb megjelenik. Mutatványszámot szívesen küld a kiadóhivatal, (Budapest, IX. Angyal utca 15) ahova az előfizetési díjak egész évre 20 K. félévre 10 K. negyedévre 5 K. is küldendők.

Ha megbízható órára vagy jó és szép ékszerre van szükséges, és ezt jutányos áron óhajtja beszerezni, úgy forduljon bizalommal **Vrabecz** órás és ékszerészhez Nyiregyháza Iskola-u: 8 Javításokat pontosan, jutányosan és jótállás mellett készít.

Tűzijátékokban ujdonságok Hirschler Mór fűszerkereskedőnél, volt Török Péter-féle üzlet. Ugyanott m. kir. **lőporáruda, vadász, flóbert és revolver töltények** árusítása.

C S A R N O K.

Napló kaukázusi utamról.

Írta: Hlatky-Schlichter Miklós.

VII/22. Szerda. Délelőtt említésre méltó dolog nem történt. Megfogadtunk egy kocsit, mellyel másnap szándékoztunk elindulni a tatárkaracsajok főfalujába, Ucskulánba. (Akkori tervünk szerint Ucskulánból, néhány heti tartózkodás után a Csegem völgyébe, majd Wlagyigawkazba akartunk menni. Azonban a kolera elől kénytelenek voltunk Ucskulánból

lőhalálában haza jönni.) Ebéd után a szállodából a portás elvezetett bennünket fürödni. Girbe-gurba kacsaringós, piszkos utcákon mentünk tovább. míg végre egy alacsony piszkos ház előtt megállottunk. Gyönyörű betűkkel ékesített tábláját kibetűztem. „Wannüi”. Tehát itt a fürdő. Borzongó háttal sétáltunk be a gőztől, víztől, szappantól fojtó dohos levegőjű épületbe. Sötét, víztől esepető folyosón vezetett bennünket tovább a fürdőszolga. Végre megálltunk. Két ajtót kinyitott és betuszkolt rajta. Két-három pici rosszagu lukon át egy nagyobb szobában voltam. Remegő tagokkal álltam meg, — Eszembe jutottak a nagy, hirneves detektívek titkos aktáiból összeszedett megtörtént dolgok. Borzadályljal gondoltam ifju életem közeli végére. Egyszerre csak kinyílik az ajtó és egy marcona alak (egész öltözéke egy uszónadrágból és egy orosz sapkából állt) egy csomagot lökött be hozzám. Sejttem, hogyan akartok elpusztítani — gondoltam — ez biztosan egy szörnyű pokolgép-Hajmeresztő gondolataim közepette egy jég-hideg, majd közvetlen utána egy égető, forró vízcsepp hullott az orromra. Ez telrázott. Szemem némileg megszokta a vak sötétséget és körülnéztem. Egy rohadt fapad, egy nagy piszkos mozdó fál, egy hideg és egy meleg vizes csapból állt a berendezés. Levetkeztem és neki láttam a mosakodásnak. A háncsból készült kötegehez, melyet az említett barátságos képű ur dobott be azonban óvakodtam. Később tudtam meg, hogy egy mosakodó esutak volt. Hátha tényleg pokolgép? Ezek itt azt hiszik, hogy valami orosz herceg vagyok inkognitóban? (Habár nem tudom, hogy az Inkogni nevű tó hol fekszik. Biztosan a Kaukázusban). Miután elvégeztem dolgom, felöltöztem és rövid tévelyges után Isten zsarnoki orosz ege alatt voltam. Vacsora után lefeküdtünk, de én sokáig nem tudtam elaludni. Álmomban pedig piszkos gőzfürdőkben küzdöttem a titkos akták hirhedt alakjaival.

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
HLATKY-SCHLICHTER GYULA.

Nyiltér.*

Figyelmeztetés.

Az uradalmi polenai savanyuvíz közkedveltsége által indítatva, utóbbi időben egyesek „polenai víz” elnevezés alatt forgalomba óhajtják hozni közönséges szén-savval telített — minden gyógyhatás nélkül — szenyvizüket és ezzel a közönséget tévedésbe akarják ejteni.

A t. e. fogyasztó közönség érdekében szükségesnek tartjuk felemlíteni, hogy az orvosi világ előkelőségei által kitűnő gyógyhatásának elismert

„Uradalmi polenai víz” vignettáján és ónkupakján, ugyszintén dugóján az

„Uradalmi polenai víz” jelzés határozottan ki van tüntetve, miért is kérjük erre figyelemmel lenni és a nem ily jelzéssel ellátott palaezkokat visszautasítani.

Uradalmi ásványvizek bérlősége
Szolyván.

* E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelőséget a szerkesztőség

Saját gyártmányu glase
börkeztyük 2 K. 40 fill.

MELLFÜZŐKET (Miedert) mértékszerint jótállással készít

Blumberg József keztü-, kötszer- és tűzőkészítő
Nyiregyházán, Városház-tér 2. (R. k. Parochia épület.)

Nyiregyházi Termény- és Áruraktár R. T.

A nyiregyházi termény és áruraktár részvénytársaság igazgatósága közhírré teszi, hogy a folyó 1908. évi június hó 15-én megtartott évi rendes közgyűlésen elhatározott részvénytőke felemelés folytán kibocsátandó részvények közül 8 (nyolc) darab egyenként 500 korona névértékű előmutatóra szóló fél részvény, melyekre vonatkozólag a 11, 30, 31, 62, 73, 77, 83, 84 sorszámú részvények tulajdonosai elővételi jogukat nem gyakorolták, azon 5 (öt) darab szintén a tőke felemelés folytán kibocsátandó, egyenként 1000 korona névértékű előmutatóra szóló egész részvényt egyútt, melyekre a részvényesek elővételi joggal nem bírtak, folyó évi október hó 31-én d. u. 3 órakor a részvénytársaság üzleti helyiségében. Dr. Kovách Elek kir. közjegyző közbejöttével megtartandó **árverésen** fognak eladatni.

Árverési feltételek:

1. A 8 darab fél részvény darabonként 900 korona, az öt darab egész részvény darabonként 1800 korona kibocsátási áron alul el nem adatnak.

2. A vételár azonnal készpénzben lefizetendő a kibocsátási ár után f. 1908. évi június hó 1-től számítandó 5 százalék kamatokkal együtt.

Nyiregyháza, 1908. okt 11.

Az igazgatóság.

1474 és 1762—1908. v. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nyiregyházi járásbíróóság 1908. Sp. II. 332/3. számú végzése által Friedmann Jenő és Karfunkel Jakab kisvárdai l. végrehajtók javára 225 korona tőke, ennek 1907. évi máj. hó 29. napjától számítandó 5 % kamatai és 5 kor. 40 fill. hird. díjjal eddig összesen 82 korona 55 fillér perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság felülfoglalt és 1688 koronára becsült butorokból álló ingóságok a Szabolcsi Hitelbank 1200 kor. s jár. követelése kielégítésére is megtartandó nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a nyiregyházi kir. járásbíróáságnak 1908. V. 1464/2 számú kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínén, vagyis Nyiregyházán, Buza-tér 8. sz. háznál leendő eszközlésére 1908. évi október hó 19-ik napjának délután 2°. órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az

érintett ingóságok ezen árverésen, 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-c. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Nyiregyházán, 1908. évi október hó 3. napján.

Oláh Gyula
kir. bir. végrehajtó.

☐☐☐ **Telefon 19.** ☐☐☐

MANDL EMIL szénraktára.

Nyílt egész fuvarokban avagy a raktáramban átvéve

100 kg. Porosz szalon-szén	4 kor. — fill.
100 " " téglabrikett	4 " — "
100 " Tatali tojás-brikett	3 " 60 "
100 " Királdi szén	2 " 40 "
100 " Vázott fa	2 " 40 "

500 kilogrammnál kisebb tételek zsákolva 20 fillérrel magasabb árban.

Dukes és Herzog

Galgócz. Budapest.

Telefon: Galgócz 1. sz. V. Váci-körút 74. sz. Budapest 88—09. sz.

Czikkeink:

Száritott répa-szelet.	Superphosphát
Száritott mos-lék.	Thomassalak.
Száritott sör-törköly.	Kálisók.
Malátacsira.	Chilisalétrom.
Melasse.	Száritott mar-hatrágya.
Foszforsavas mész.	Trágyagyeps.
Olajpogácsák.	Kénsavas amoniák.
Korpa.	Enyvtelen csontliszt.

„Ideál“ takarmány répamag.

K. 13972/1908.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré teszem, hogy a város tulajdonát képező ugynevezett Oeserépszin épület a hozzátartozó földekkel, folyó évi október hó 26-án délelőtt 9 órakor a városi gazdasági tanácsosi hivatalban nyilvános árverésen hat egymásután következő évre haszonbérbe fog adatni.

Árverési feltételek:

1. Az épület jelenlegi állapotában adatik át s bérlő köteles azt rendes gazda gondosságával használni. Minden szándékos rongálásért felelős.
2. Az avulás folytán szükséges javításokat a város teljesíti.
3. A bérlőhöz tartozó földek kellően trágyázandók.
4. A bérlet 1908. évi november hó 1-én kezdődik s hat egymásután következő éven át 1914. október hó 31-ig tart.
5. A bérösszeg félévenként előre fizetendő.
6. A kikiáltási ár a jelenlegi bérösszeg 480 korona.
7. Árverelni szándékozók a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban az árverés megkezdése előtt letenni tartoznak.

Nyiregyházán, 1908. október 9-én.

Bogár Lajos,
h. polgármester.

Eladó szén!

Van szerencsénk a t. közönség b. tudomására hozni, hogy a telepünkön levő

elsőrendű poroszszén

készletünk egy részét áruba bocsátjuk és pedig nagyban kocsiszámra, kicsinyben métermázsánként.

Venni szándékozók, városi irodánkban (Vármegyeház-tér 10. sz.) jelentkezhetnek.

Nyiregyházi Villamossági Részvénytársaság

Hirdetések
jutányosan fevételnek a kiadóhivatalban.

BUZIÁSI PHÖNIX ASVÁNYVIZ

Kitünő hatásu vese- és hólyagbajoknál.

Szénsavdus, kellemes, savanykás ízű, vasmentesített, **rendkívül üdítő asztali víz.**

Üdít, gyógyít. **Orvosilag ajánlva.**

Ivógyógyomódra használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fővényképződésnél, a légutak s a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitünő hatásának bizonyult.

Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség:

Muschong buziasi gyógyf. igazgatósága Buziasfürdőn.

Nyiregyházán kapható Hoffmann Adolf fűszer- és csemege-üzletében.

LICHTMANN VILMOS

cég ajánlja

Nyiregyházán, Széchenyi-tér 3. sz. saját házánál épült, dúsan felszerelt gépraktárát, mindennemű különleges — **legkedveltebb** — **gazdasági gépek és gőzekék** beszerzésére.

Nemkülönben: sok évi — és tekintélyes — összeköttetései folytán külön, jelzálogbanki ügyosztályt vezet ingatlanokra nyújtandó legelőnyösebb **törlesztéses kölcsönök** megszerzésére, birtokok eladása, parcellázása, és ilyenek bérbeadási ügyvitelére.

KINCSET TALÁLT A GAZDA

a kőbányai

száritott hizósértéstrágyában.

Minden gazdasági növénynél, de különösen

a szőlőben 100% terméstöbbletet

biztosít. Kérjen saját érdekében mielőbb közelebbi ismertetést, számtalan hiteles szakvéleményt, árajánlatot, melyekkel szívesen szolgál a:

BUDAPEST-KŐBÁNYAI TRÁGYASZÁRÍTÓGYÁR
Bosányi, Schietrumpf és Társa.

≡≡≡ Allandó butorkiállítás ≡≡≡

Glück Jenő butoráruházában, Nyiregyházán, Pazonyi-utca 10. sz

Minden vevőnek saját érdekében áll, hogy butor szükségletét addig be ne szerezze, míg a nálam lévő legnagyobb választéku, túlhalmazott mennyiségű és legszolidabb kivitelű izléses, részben saját készítményű **háló, ebédlő, szalon és luxus** butoraimat meg nem tekinti, mely alkalommal az igen tisztelt vevő közönség meggyőződhetik, hogy **üzletem bármelyik fővárosi nagykereskedővel is a versenyt mindenkor kiállja.** Cégem szolid, pontos és legjutányosabb árai folytán már eddig is a legjobb hírnévnek örvend. Hivatkozva ismét a túlhalmazott raktári készletre, mely alkalommal az összes raktáron lévő butoraimat

bámulatos olcsó áron árusítom

míg a jelenlegi készletem tart.

Teljes tisztelettel

Glück Jenő.

A réz-, vas- és hajlitott fabutort gyári árban árusítom.

Szőlő oltvány

és vesszőről nagy képes árjegyzékeket ingyen és bérmentve küldöm meg aki címét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, aki rendelni nem akar, mert sok hasznos tudnivalót tartalmaz. Gyökeres oltványokból, amerikai és európai sima és gyökeres vesszőkből, a világhírű „Delaware”-ből 1¹/₂ millió készlet.

Olcsó ár és pontos kiszolgálás.
Szűcs Sándor fia szőlőtelepe
Bihardiószeg

SIRKÖVEK

mindenféle alakban és nagyságban
legolcsóbb árak

mellett kaphatók:

FÜHRER ZSIGMOND FIAINÁL

Nyiregyházán,

Vármegyeház-utca 5-ödik szám.

A mosás akár a táncz,
Fáradtságba nem kerül,
Schicht szappant ha használsz,
Még szived is örül.

Schicht szarvasszappana
csodálatos, hathatós tisztítóerejét saját szerű előállításának és a legjobb nyersanyagok leggondosabb kiválasztásának köszöni.

Schicht szarvasszappana
kíméli a kezeket és a fehérmémet!
Megtakarít fáradságot és vesződséget!
Kíméli ennél fogva az egészséget!
Megtakarít pénzt, időt és munkát!
Tisztasága **30.000 koronával**
szavatoltatik.

Sirkövek

tíz százalékkal
olcsóbb
mint bárhol.

Nyiregyháza,
Kótaji-utca 5. szám.

Használt tölgyfa HORDÓK

minden nagyságban és gesztenyefa
transport-hordók jó állapotban
jutányos áron eladóak
Wolf Lipót Fiai cégnél
Kismartonban, Sopron m.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

Szabolcsvármegye legnagyobb butoráruháza

Nyiregyházán, a Törvényszék mellett

Raktáron tartok a legmodernebb stíliú ebédlő és háló szobákat, saját készítményű kárpitozott butorokat, ugymint ebédlő divánok és salongarnitúrákat a legújabb kivitelben és legjobb minőségben jutányos árak és pontos kiszolgálás mellett.

A n. é. közönség pártfogását kérve
vagyok

Kiváló tisztelettel

Lefkovits Zsigmond.

Vas és réz butorok nagy választékban.

Nyiregyházi termény és áruraktár részvénytársaság.

A nyiregyházi termény és
áruraktár részvénytársaság
1908. évi október hó 31-én d. u. 4 órakor
saját irodahelyiségében
rendkívüli közgyűlést

tart,
melyre a t.-c. részvényesek ezennel meghívotnak.
Nyiregyházán, 1908. okt. 11.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Tárgy:

Egy felügyelő-bizottsági tag választása.

A közgyűlésen szavazati joggal csak azon részvényes bir (alapsz. 12. §.) ki 3 nappal a közgyűlés előtt részvényét szelvénnel együtt a társulat irodájában az ügy. igazgató ténnyé ellenében leteszi.

Lichtenberg Jakab

legnagyobb cipőraktára

Nyiregyházán.

(R. kath. parokhia sarok.)

Mértékutáni megrendelések gyorsan foganatosítottatnak.

Aki olcsón akarja őszi láb-
beli szükségletét beszerezni és
hiányát érzi női, férfi- és gyer-
mek cipőknek, avagy férfi- és
gyermek csizmáknak, forduljon
bizalommal hozzám és előre is
biztosíthatom, hogy szolid árak
mellett, pontosan és elsőrangú
készítményekkel fogom kiszol-
gálni. Vidéki megrendelések
pontosan eszközöltetnek.

Magamat a n. é. közönség jóakara-
tába ajánlva, vagyok tisztelettel

Lichtenberg Jakab.

Főüzlet:
Telefon 140.

Nyomda:
Telefon 182.

Piringer J. utóda (Borbély Béla)

könyvnyomdája, könyv- és papirkereskedése és könyvkötészete

— Nyiregyháza, Városház-épület. —

TANKÖNYVEK

új és használt állapotban
melyek az összes helybeli tanintézetekben és elemi iskolákban
az 1908—9. tanévben használatni
fognak

a legjobban beszerezhetőek.

GUTTMANN HENRIK

divatáru üzlete

Nyiregyházán.

Van szerencsém a mélyen tisztelt vevőimmel közölni, hogy az őszi szövetek **uri öltönyökre** nagy mennyiségben a legújabb mintájú és legjobb minőségben megérkeztek, melynek megtekintésére tisztelt vevőimet meghívom.

Kiváló tisztelettel Guttman Henrik.

Az őszi idényre már megérkeztek

KREISLER SIMON

divat és kézműáru üzletébe Nyiregyháza

a legújabb kosztüm-kelmék, flanelek, loden-kelmék,
mosóbarchetek.

Raktáron tartok valódi cérna, damast, gradli és schiffon vásznakot.

A legújabb

angol gyapju kelmék uri- és fiú öltönyökre

nagy választékban.

Továbbá ajánlom kizárólagos szőnyegáru üzletemet ahol mindennemű függönyök, asztalterítők, linoleumok, paplanok, matracok, mesés olcsó árakban szerezhetőek be.

Tisztelettel:

Kreisler Simon.

Saját sajtólásu, kókuszolajból nyert szavatoltan tiszta, legkitünőbb minőségű

„BÓNIOL”

(Bejegyzett védjegy)

kókuszszirt árusít az
Első Magyar Kókuszdió Olajgyár
„Bóni” gyártelep és mezőgazdasági r. t.
Nyirbator.

Vezérképviselő: Gansl L. és Fia Nyiregyháza

Állandó raktár
gyászkalapokban

HALMÁGYI SÁMUEL UTÓDA

Nyiregyháza és vidéke legnagyobb női divat és kalap áruháza.

Tokaji-utca 1. sz. (Főtér.)

1908.

1908.

Az őszi és téli idényre a lelegegánsabb újdonságok megérkeztek

óriási választékban és bámulatos olcsó árak

mellett kaphatók: szőrme és plüsch kabátok, Ferenc József zsaketek 26 kor.-tól feljebb, városi és utazó bundák, leány és gyermek felöltők minden minőségben.

Párisi modell kalapok!

Párisi modell kalapok!

Bámulatos
olcsó árak!!

A nagyérdemű hölgyközönség b. pártfogását és személyes meggyőződését kérve vagyok kiváló tisztelettel

Halmágyi Sámuel Utóda.

Női
pongyolák.